

INFORMATIONSBLAD FÖR PERSONALEN I ORREFORS KOSTA BODA AB

Nr 2 februari/mars 1997

Redaktör: Birgitta Ottosson

Ansvarig utgivare: Germund Johansson

MBL-förhandlingarna avslutade

Följande pressrelease utgick från företaget den 27 februari.

Ny struktur ger ökad konkurrenskraft - satsning på utvecklingsenhet i Boda

En kombination av tilltagande lågpris-konkurrens och en försäljningsminskning på fyra procent under 1996 ledde till att ledning och styrelse för Orrefors Kosta Boda i början av januari beslutade om ett åtgärdsprogram för att ge företaget en långsiktigt stark struktur. Åtgärdsprogrammet koncentrerades dels till en strukturförändring, där produktionen koncentreras och renodlas, dels till en förstärkning av både formgivning och marknadsföring.

Yngre blir kvar

Efter slutförda förhandlingar med de fackliga organisationerna vid samtliga produktions-enheter är det nu klart att sammanlagt 129 medarbetare sägs upp jämfört med varslade 160. I Orrefors sägs 62 anställda upp, i Boda 35 och i Kosta 15. Till detta kommer 17 tjänstemän i bolaget. Genom att man enats om att turordningsreglerna inte behöver följas i samtliga fall har emellertid 50 yngre medarbetare kunnat behållas i företaget.

- Till följd av strukturförändringarna inom bolaget har vi frigjort ett tjugotal tjänster vid de olika glasbruken i gruppen, säger Germund Johansson. Självfallet är ambitionen att besätta dessa tjänster med uppsagd personal.

Effektivare produktion och logistik

Åtgärdsprogrammet innebär att verksamheten renodlas inom gruppens glasbruk - Orrefors, Kosta, Sandvik, Boda och Åfors. Boda glasbruk blir ett utvecklingscentrum för design och hantverk inom glas. Sea glasbruk berörs inte av omstruktureringen.

Utöver detta sammanförs all lagerhantering vid Orrefors och Sandviks glasbruk till Kosta samtidigt som målningsverksamheten i Strömbergshyttan flyttas till Sandvik.

- Med den förändring som nu genomförs inom produktion och varuhantering kommer vi i bolaget att få en väsentligt effektivare verksamhet som ger oss nödvändiga konkurrensfördelar, säger Torbjörn Björstrand.

Boda blir utvecklingscentrum

Orrefors Kosta Boda arbetar med hög-kvalitativt glas tillverkat vid de egna glasbruken, vilket gör att formgivning i kombination med hantverk och teknik blir helt avgörande för att stärka den ledande positionen inom modernt glas av högsta kvalitet.

Samtidigt som arbetet inom design och produktutveckling förstärks, bland annat genom rekryteringen av Tom Hedqvist som ny designchef för Orrefors, byggs ett utvecklingscentrum upp.

MBL-förhandlingarna avslutade

Boda blir utvecklingscentrum, forts
Arbetet med en utvecklingsenhet har pågått sedan våren 1996 och det är nu klart att det är i Boda som satsningen skall ske. Boda skall fungera som ett konstnärligt och tekniskt utvecklingscentrum för långsiktiga utvecklingsprojekt inom det hantverksmässigt tillverkade glaset.

- En långsiktig designutveckling som ligger vid sidan av den dagliga produktutvecklingen är något som vi velat ha under lång tid, säger Kjell Engman. Detta kan bli det forum som gör att vi tillsammans med andra skickliga konstnärer och hantverkare kan finna nya och oprövade tekniker som vi kan tillföra vår verksamhet.

Bertil Vallien säger: -Till Boda skall vi bjuda in formgivare, konstnärer, glasblåsare och specialister på ny glasteknik. Vi skall pröva ny teknik och ta till vara strömningar i svenskt och internationellt konstnärsskap. För att vara ledande när det gäller formgivning måste vi ha ett lager av projekt och idéer när det gäller både glas och teknik. Det får vi nu.

Utöver den mer långsiktiga produktutvecklingen kommer normal nyhetsframtagning, liksom tidigare att bedrivas vid de ordinarie produktionsenheterna.

- Med våra glasbruk, där Boda blir ett utvecklingscentrum, kommer vi att få en långsiktigt stark struktur för Orrefors Kosta Boda. Vi får en mycket rationell produktion, som i kombination med utbildningsinsatser skapar förutsättningar för att bygga på vår ställning som världsledande inom det moderna bruks- och konstglaset av högsta kvalitet.

Göran Bernhoff

MILJÖSKOLA, del 1

CO₂= koldioxid

Utsläppen av koldioxid kommer från förbränning av fossila bränslen såsom olja och gasol. I vårt fall händer detta vid smältning, invärmning av glas och vid uppvärmning av fastigheter. Utsläppen bidrar till en ökning av halten koldioxid i atmosfären och ger därmed upphov till växthuseffekten (ökning av temperaturen på jorden). Om energin och värmen istället producerades genom förbränning av biobränsle som t ex trä i olika former ger detta ingen ökning av koldioxidhalten eftersom den mängd koldioxid som ett träd avger vid förbränning tar ett annat träd upp under sin tillväxt. Hälsan påverkas inte av koldioxid vid de halter som normalt förekommer i luften.

Detta var första delen av vår miljöskola. Anders Davidsson kommer att, med viss regelbundenhet, fortsätta ge oss lektioner i ämnet miljö.

ISO 14001

Arbetet mot en certifiering pågår i stora delar av vårt företag. Lars Berns seminarium var inledningen för miljöutbildning av alla anställda. För närvarande utbildas ca 60 handledare av AmuGruppen för att under veckorna 9 - 15 utbilda samtliga anställda bl a avseende naturlagar, företagets miljöpolicy och övergripande mål.

Under april, maj och juni fortsätter vi med sista delen av utbildningen vilken kommer att beröra ISO 14001 systemet, vår miljöhandbok samt hur varje anställd kan påverka miljöarbetet i sin arbetssituation.

Under februari och mars kommer interna revisioner att genomföras för att se hur långt arbetet framskridit inför förrevision i april och planerad certifieringsrevision i juni.

Inom kort skall detaljerade mål och miljöledningsprogram, som visar hur vi skall nå dessa, finnas och kommuniceras för resp funktion/bruk. Dessa skall sedan följas upp och kontrolleras så att vi uppfyller dem och de övergripande målen.

Fortsättning på sidan 5

"Orrefors" har öppnat dörrar

-Egentligen var det fotbollen som rullade in med mig i Orrefors. Det var den 1 september 1961 som jag började som avlöningskontorist, med uppdrag att även spela fotboll i Orrefors IF. På den tiden tillverkade man även belysningsarmaturer med stor framgång i Orrefors.

Efter två års anställning blev jag säljare av Orrefors belysning i södra Sverige. Och sedan, jag tror det var 1969, stoppade jag även ner glaskatalogen i portföljen när jag åkte ut.

Under en säljkonferens 1978 blev jag utnämnd till försäljningschef för Sverige. Det var under Diedrichs tid och han hade väl tänkt över beslutet, men för mig kom det helt överraskande.

- Jag har haft ett fritt och självständigt arbete, som jag har trivts mycket bra med, säger Lars-Peder.

- Man har alltid varit välkommen till kunderna, namnet Orrefors har öppnat dörrar och produkterna har alltid varit populära i branschen.

- En produkt som jag själv har varit med och tagit fram är olympiafacklan. Lasse Hellsten, Göran Diedrichs, Per-Olof Israelsson och jag

jobbade fram den. Det gick på fyra veckor, för det var bråttom. Den har hittills bara fått säljas i Sverige, men förhandlingar är på gång och går de i lås kommer man att få sälja den över hela världen. Det vore ju jättekul!

- Orrefors Gallery var en riktig höjdare som kom i slutet av 80-talet och början av -90.

Ett fast orderset, där vi bestämt produkt och antal, överlämnades till de 10 kunder som var inbjudna till Orrefors för presentation av kollektionen.

Strykningar godkände vi men inte tillägg. Inga strykningar förekom. Vid sådana tillfällen mår man bra som säljare!

- För två år sedan bestämde jag mig för att sluta arbeta när jag blev 62. Nu är jag där, och det känns skönt med även tråkigt. Jag har haft ett trevligt förhållande till kunderna,

bra arbetskamrater, en del som jag själv har anställt och mycket kontakter. Det kan ju bli lite tyst i början.

Sysslolös blir nog inte Lars-Peder ändå. I huset på Öland finns mycket att göra. Trots att han erkänner att han är opraktisk, kommer viss upprustning att ske. Båten ska i sjön i år, säger Lars-Peder. Har den legat på land tidigare år?

- Min fru köper hem en massa böcker som jag aldrig haft tid att läsa, det ska bli av nu.

Att resa lockar också. Och trots tidigare avvisande inställning till golfspelet, verkar det nu som om det också skulle kunna bli en möjlig fritidssysselsättning.

Tack för din fina insats för Orrefors Lars-Peder och lycka till med framtiden som pensionär!

Firar 15 år *Med* "Kollektion 15"

Erika Lagerbielke firar sina 15 år på Orrefors med *Kollektion 15* som består av 15 objekt i en upplaga om 15 exemplar.

Erika berättar själv:

"I glasbrukens värld är femton år ingen lång tid, det är för tidigt för tillbakablickar. Däremot att stanna upp en stund, att se sig omkring, att vila i nuet ett ögonblick och göra något av lust, en kollektion som blir en sorts manifestation, det är det tid för."

"Det finns en kraft i kristallen från Orrefors. Den tycks förförisk, glittrande och vacker, men det är bara på ytan. Den kan i värsta fall tyckas tråkig, gammeldags och alltför bekant, men den blir vad man gör den till och jag vill att den ska träffa rakt i hjärtat och maggropen."

"Slipat glas får sin effekt av att man med hjälp av en slipskiva nöter bort material, det är en subtraktiv metod. Traditionellt har man på det sättet skapat olika ytmönster, dekorativa linjer mest. De senaste åren har jag arbetat med att gå ett steg längre, att med slipskivan som verktyg förändra objektens form. Jag söker ett samtida uttryck för ett traditionellt hantverk. Den tanken har i *kollektion 15* styrt mitt skapande."

Erika riktar ett stort och varmt tack till alla som har hjälpt till att göra *Kollektion 15*.

"Leif Ahlex och mästarna Jon Beyer och Juhani Karppinen och deras verkstäder i hyttan och Liss-Olof Bergkvist och Inge Mauritzson i sliperiet, utan vilka inget hade varit möjligt."

Många har haft tillfälle att se *Kollektion 15* i Orrefors utställningshall. Den har sedan gjort succé på Frankfurtmässan. De åtta kollektioner som fanns till exportkunderna såldes per omgående. *Kollektion 15* kommer nu att vandra till några av våra största kunder i Sverige.

Bilden: En av de 15 bitar som ingår i kollektionen. INTEGRITET, med underfång i citron och lichtblått. Hammarslipad, grovslipad, syrapolerad och med kraftigt skär runt om.

FÖRSLAGSBELÖNINGAR

Sandvik

Vid förslagskommitténs sammanträde, den 8 januari, beslutades om följande belöningar, som sammanlagt uppgick till 4 800 kronor.

Nicklas Strååt

Kortare navlar på piporna vid tillverkning av 2904-14, för att få bättre "flyt" i tillverkningen. 1.500 kr

Johnny Johansson

Spara torkpapper. I stället för löst papper; pappersrullar i behållare i varje verkstad för att spara papper. 500 kr

Sickan Gercke

* Förbättring av "Celeste"-tillverkningen
* Målning med vatten och screenolja i stället för terpentin + olja. 2.000:- + 800:- = 2.800 kr

Mötet behandlade åtta nyinkomna förslag och åtta bordlagda. Av de nyinkomna förslagen rekommenderades belöning till två. Fyra förslag avslogs och två bordlades.

I samband med mötet avgick Anders Davidsson som funktionär i förslagskommittén.

Förslagskommittén vid Sandviks glasbruk har nu följande utseende:

Ordförande:	Sam Wadin
Sekreterare:	Ann-Marie Johansson
Tekniska rådgivare:	Thomas Andersson och Lars Andreasson
Facklig representant:	Göran Strååt

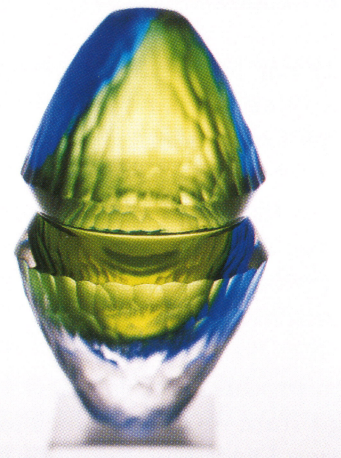

Foto: Per Larsson

Revision av kvalitet ISO 9001

Tillämpningen av vårt kvalitetssystem ISO 9001 var föremål för uppföljningsrevision den 6 och 7 februari.

Det var revisorerna Evert Larsson och Ann-Louise Lindhquist från Integria Certifiering som genomförde revisionen. Revisorerna besökte olika avdelningar och reviderade varierande kapitel på de skilda avdelningarna, till skillnad från det förra tillfället, då produktionsheterna reviderades med likadana frågor.

På bilden ses fr vänster: Ann.Louise Lindhquist och Evert Larsson från Integria och våra egna revisorer Thomas Olsson, Jan-Olof Harmander, Germund Johansson och Anders Davidsson

Foto: Per Larsson

Ingen direkt anmärkning riktades mot vårt system enligt kvalitetshandboken. Trots detta fick vi fem anmärkningar, tio mindre anmärkningar och två observationer. Integria tycker att vi skall ha bättre handlingsplaner för hur vi planerar och följer upp våra kvalitetsmål. Det behövs också klarare instruktioner om vad som skall gälla för de anmärkningar som vi skriver över till avvikelserapporter, vid våra egna internrevisioner.

Några anmärkningar från revisorerna:

- dokument som hamnat på fel ställe
- likare och arbetsprover som ej var märkta
- osignerat serviceschema
- saknade instruktioner

Vi skall nu arbeta igenom våra anmärkningar. Integria har begärt en handlingsplan på hur vi släcker våra anmärkningar

De mindre anmärkningar som ej kräver handlingsplan redovisar vi vid nästa uppföljningsrevision.

En reflektion från en internrevisor:

- Anmärkningarna är likartade dem vi får fram vid våra interna revisioner. För att undvika anmärkningar av det här slaget, måste vi arbeta aktivt, hela tiden med kvalitetshandboken i tankarna.

Jan-Olof Harmander

Fortsättning från sidan 2

ISO 14001

För närvarande tar berörda avdelningar fram arbets- och kontrollinstruktioner som krävs för att säkerställa vår miljöpolicy och vårt miljöledningssystem. Dessa berör alla de områden som vi har identifierat och värderat som miljöaspekter med betydande miljöpåverkan, bland annat hantering av kemikalier, farligt avfall, färgtappar och glasemalj.

Anders Davidsson

Nyttiga fibrer i marken

Vi kommer att få fiberledningar mellan Orrefors och Kosta, efter långvariga diskussioner med Telia. Detta innebär att vi eliminerar kommunikationsstörningar på vårt interna datanätverk. Arbetet kommer igång så fort värmen stiger till +10 grader i marken. Målsättningen är att installationen skall vara klar under april månad, rapporterar Kurt Gustafsson.

Aktiviteter

"Heads" i New York

Den 1 mars är det dags för vernissage av en installation med inte mindre än 44 "heads" som kommer att ge Heller Gallery i SoHo en mystisk och spännande atmosfär.

Bertil Vallien har haft ett långt samarbete med ägarna av galleriet - bröderna Heller. Redan 1980 ställde Bertil ut där första gången och det har blivit ett antal utställningar under åren sedan dess.

Förhandsvisningen av "Heads" i Åfors, blev både uppmärksammat och uppskattad. Press, radio och TV var på plats och det var kö in till utställningen. Publiken var nyfiken på att få se vad Heller Gallery visar i New York under mars månad.

Text och foto: Weine Franzén

Elegant visning i Karibien

Vår representant Bay Distributors, Ms Melissa Hahn, arrangerade en "Mode- och glasvisning", som ägde rum i Nassau, Bahamas i butiken Little Switzerland. På de flesta av öarna i Karibien finns butiker i denna kedja.

Hasse Mattisson

Gunnel i Göteborg

Gunnel Sahlin började året med utställning på Göteborgs Konsthall. Landshövding Göran Bengtsson invignings-talade för en vernissagespublik på 4 500 personer när föreningen Gallerierna i Göteborg startade utställningsåret 1997. "Blått och grönt" var temat på utställningen och Gunnels unika pjäser "Terra Magica" väckte stort intresse.

Weine Franzén

Helén i Växjö

På Glas Galleriet i Växjö visade Helén Krantz under februari ett 25-tal produkter, hel-slipade och gjorda i underfångsteknik.

Helén berättar att alla pjäserna är unika trots att de är tillverkade med utgångspunkt från endast två former. De har också det gemensamt att de är meditativa och förmedlar ett lugn till betraktaren.

Birgitta Johansson

Hög pressprofil på Frankfurtmässan

Mer än ett 40-tal ur internationella designpressen besökte montern!

Under några hektiska dagar kom stora delar av designpressen från USA, Japan och Europa till den vackra och ändamålsenliga montern på översta våningen i hall 10. De beundrade Erika Lagerbielkes jubileumsglas och Gunnel Sahlins konstglas, samt Orrefors EXPO-bitar i galleridelen.

Bland nyheterna väckte Anna Ehrners Atoll, Ulrica Hydman-Valliens Moonflower-vaser, Lena Bergströms Kampai och Squeese och Per B Sundbergs Kokkobello berättigad uppmärksamhet och nyfikna frågor.

Samtliga journalister fick bilder och texter på alla nyheter som stöd vid hemkomsten till respektive redaktioner. Tidningar och media från Polen, Slovenien, Brasilien, Ungern, Italien, Holland, Österrike, Schweiz, Frankrike, Norge, Finland, Japan och USA och inte minst värdlandet Tyskland, var mycket positiva till våra båda varumärken.

Margareta Artéus

och stor kundtillströmning

Bra införsäljning av nyhets- kollektionerna

Mässan var mycket välbesökt. Våra agenter och distributörer ute i världen kommer mangrant till Frankfurt. Här har vi en mycket bra träffpunkt, där vi kan diskutera allt från strategier till försäljningsläge och produkter.

Stort intresse visades våra nyheter från Orrefors och Kosta Boda. Rent allmänt kan man säga att det färgade glaset håller trenden. Känslan är att det gick bra med insäljningen på alla marknader med undantag för Tyskland.

Det är också roligt att se att intresset för konstglaset verkar ha ökat. Det var slagsmål om de flesta bitarna och Erika Lagerbielkes Kollektion 15 samt unikaten från Kosta Boda såldes slut.

Konkret resultat av våra ansträngningar med nyhetslanseringen i Frankfurt ser vi först efter ca 3 veckor när samtliga order har strömmat in.

Hans-I Ljungdahl

Orrefors nye designchef

Tom Hedqvist, 47 år, professor och designer, började arbeta som ny designchef vid Orrefors med full kraft i början av året. Han skall med sina egna ord "agera inspiratör, lyssnare, ekonom samt ha utblickar mot samtiden och omvärlden."

Dessutom skall han delta i upplägget av Orrefors 100-års jubileum nästa år. Han understryker även i en intervju i Smålands-posten den 27 februari att "det inte är hans egen smak som skall styra hur orreforsglaset skall se ut. Min uppgift är att se till konsumenternas behov."

MA

Christos från Åfors, stipendiat

Det var en glad och tacksam *Christos Papadopoulos* som den 4 februari fick meddelandet om att han blivit utsedd till *Pilchuck stipendiat 1997*. Stipendiet delas ut för andra året och 1996 fick Göran Palmengren, även han glasblåsare i Åfors, det första Pilchuckstipendiet.

- Jag tror att jag var aktuell för priset förra året och därför känns det bra att nu bli utsedd. Hoppas jag kommer med i en avancerad kurs med bra lärare och möjlighet att få utvecklas i mitt yrke som glasarbetare, säger Christos.

Vi gratulerar Christos till stipendiet och önskar honom en givande tid på Pilchuck Glass School.

Text och foto: Weine Franzén

JUBILEUMSRAPPORT/1-97

Jubileumsboken om Orrefors!

Arbetet med jubileumsboken satte på allvar igång i juni 1996 med ett första författarmöte. Sedan dess har författarna träffats ytterligare tre gånger och byggt upp kunskap och kollationerat sina idéer.

De har grävt material i såväl Riksarkiv som på museer och hos privata källor. Intervjuer med nyckelpersoner har givetvis skett i stor omfattning. Från bruksarkivet arbetar framför allt de på Orrefors-historiken mångkunniga Per Larsson och Mona Engström och som projektansvarig arbetar undertecknad. Från företaget har Lars Hellsten följt projektet. Redaktör Kerstin Wickman, känd författare och designhistoriker med Svensk Form och Konstfack som bas, är huvudredaktör.

Den industrihistoriska delen av boken har knutit några av landets främsta inom sitt område till sig för att förnya och fördjupa

bilden av Orrefors mångomskrivna historia. Gunnel Holmér på Smålands museum och ekonomihistorikern professor Olle Krantz vid Umeå Universitet, samt skriftställaren Ola Gummesson f d chefredaktör vid Svenska Dagbladet är huvudskribenter. Dessutom ingår kortare inslag av internationell och svensk expertis.

Konstnärerna på Orrefors - nära 40 till antalet - får den första breda och genomlysta presentationen någonsin av författaren fil lic Dag Widman, nestor inom den svenska design- och industrihistorien. Jan Brunius - tidigare chef för Röhsska i Göteborg skriver om den senaste perioden från 60-talet och framåt.

Manus är nu på ingång och bildarbetet pågår under våren.

Margareta Artéus